

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

**NÁVRH A GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ OBALU
A PROPAGAČNÍCH TISKOVIN PRODUKTU
NA ZÁKLADĚ VLASTNÍHO VÝBĚRU**

Sada hracích karet

Šárka Seklová

Plzeň 2019

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Vizuální komunikace

Bakalářská práce

**NÁVRH A GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ OBALU
A PROPAGAČNÍCH TISKOVIN PRODUKTU
NA ZÁKLADĚ VLASTNÍHO VÝBĚRU**

Sada hracích karet

Šárka Seklová

Vedoucí práce: Doc. akademický malíř František Steker
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2019

Podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala především svému vedoucímu bakalářské práce Doc. ak. mal. Františku Stekerovi za odbornou pomoc a pravidelné konzultace. Dále bych ráda poděkovala své rodině a příteli za pevné nervy a za to, že mi byli vždy velkou oporou.

Obsah

1 | Úvod

2 | Obal

3 | Historie hracích karet

4 | Výběr tématu

5 | Řešení obalu

6 | Výroba, technologie

7 | Hrací karty

8 | Propagační materiály

9 | Zhodnocení práce

10 | Seznam použitých zdrojů

10.1 | Knižní a periodické zdroje

10.2 | Internetové zdroje

11 | Resumé

12 | Seznam příloh

1 | Úvod

Jako bakalářskou práci jsem vytvořila obal na hrací karty. K tomu jsem navrhla i samotné hrací karty. Vytvořila jsem více druhů, kanastové, mariášové, kvartetové a na hru černý petr. Koncept celé krabičky a karet jsem vzhledově sjednotila. Vytvořila jsem též propagační plakát, leták a brožuru s popisem her.

2 | Obal

Hlavní funkcí obalu je ochrana jiného výrobku. Aby se výrobek uvnitř nepoškodil a držel si stále svůj tvar. Chrání předmět a tím ho dělá přenositelným. Už od počátků se lidé snažili zabalit jídlo, aby ho mohli uchovat a přepravit. Tekuté předměty chrání obal před rozlitím. Tím mu dává i tvar, nemusí se držet tvaru předmětu. Obaly se vyrábí z různých materiálů podle toho, na co jsou učený. Nejčastěji to bývá papír, plast a sklo. Obal je též nosičem informací. Tiskne se na něj název produktu, návod na použití a i složení. V dnešní době se hledí i na to, aby byl obal vratný a nezatěžoval ekologii. Nejlépe jsou pak hodnocené obaly, které se dají znovu použít. Z toho důvodu jsem dělala krabičku z papíru. A ne z plastu nebo ze dřeva.

3 | Historie hracích karet

Historie obalu karet a hracích karet není přesně známa. Původ byl nejspíš na Východě kolem 10. stol., ale karty vypadaly zcela jinak – byly dlouhé. Karty, které vyjadřovaly vzhled dnešních karet, byly z kartonu a v Evropě se objevily kolem 14. stol. Tenkrát se malovaly ještě ručně. Církev je nazývala jako čertovy obrázky. Tím se je snažila tehdejšími silně věřícími lidem zošklivit. Odradit je od hraní karet. Používala k tomu světská ramena. Takže jedním z prvních pramenů jsou různé městské zákazy (Florenci - 1477, Basilej - 1378), podle kterých se nesmělo hrát. Karel IV. dokonce zakázal přechovávat hráče karet ve svém obydlí.

Ve 30. letech se na trhu objevily karty z plastu. Byla pro tento účel i vytvořena speciální hmota. Jejich výhodou měly být jejich údržba a životnost. Jenže hráči jsou děsně konzervativní a papír je prostě papír.

4 | Výběr tématu

Obal na hrací karty jsem si vybrala, protože karty v dnešní době mnoho lidí zanedbává. Jsou to velmi oblíbená a kvalitní společenská hra. Možná po kartách nesáhne tolik lidí, protože si je pojí s karbaníky, hernami a vlastně se závislostí.

Mnoho především mladých lidí si místo papírových karet sedne k počítači a hraje stejnou hru s cizími lidmi přes internet. Nebaví se s nimi. Nemá s nimi žádný kontakt. Papírové karty přitom lidi více sblížují. Vzpomenu-li si na dětství, kolik zábavy a radosti jsem si s nimi užila. Navíc karty pomáhají zlepšit naši orientaci a také paměť.

Rozbalování je forma radosti. Když si budou lidé užívat rozbalování krabičky a budou mít rádi vzhled karet, budou možná raději i hrát. Proto jsem udělala krabičku funkční ale i zajímavou a poskytuje radost. Ne jenom tradiční balíček, ze kterého se vlastně i špatně vyndávají karty.

Většina výrobců karet se stále drží stejné krabičky a hodně podobných motivů. Krabička je většinou vytvořena z jednoho kusu papíru, slepena lepidlem v rozích. Od tohoto jednoduchého principu výroby jsem se odrazila. Chtěla jsem vymyslet mnohem efektivnější vyjmutí karet z krabičky.

5 | Řešení obalu

Já se držela konceptu výroby z jednoho papíru¹. Aby to bylo jednoduché na výrobu a zároveň ekonomicky nenáročné. Na otvírání jsem využila magnet². Je to efektivní zavírání, díky němuž nedochází k oděru. Většina krabiček má systém zasunutí papíru do otvoru, ale po čase častým užíváním dochází k rozlepování papíru či trhání. Tím se stává celé zavírání nefunkční. Z toho důvodu jsem využila magnet, který má mnohem delší životnost. Pevně drží konce u sebe a dělá z krabičky elegantní ostrý objekt.

Aby se snáze otevírala krabička, udělala jsem otevírání po vzoru knihy. Takto otvíráme automaticky většinu krabiček, protože to známe od dětství. Mělo by to připomínat listování v papírech, v knize. Na místo bloku jsem vložila právě karty, čímž jsem chtěla spojit 2 originální papírové předměty.

Kanastové karty mají větší množství karet. To jsem vyřešila tak, že jsem jeden balíček přelepila k víku. Zvětšila jsem hřbet, aby se mohly vejít obě krabičky³. Při zavírání by mohly karty lehko vypadnout, proto jsem jim přidělala víko, které karty drží přesně tam, kde mají být, v krabičce⁴.

Vyjmutí karet je mnohem jednodušší díky druhému dnu, které drží pouze za jednu hranu a tím se dá zvednout a s sebou zvedá i celý balík karet. Toto důmyslné vyndávání karet jsem doplnila o proužek papíru, který sahá nad balíček.

1 | Příloha 1 – Obal před ořezem

2 | Příloha 2 – Magnetické zavírání

3 | Příloha 3 – Obal na kanastové karty

4 | Příloha 4 – Obal na kanastové karty (vnitřní část)

6 | Výroba a technologie

Pro výrobu krabičky jsem původně zamýšlela sítotisk, který je vhodný pro sériovou výrobu. Ale bylo by komplikované zasadit síta přesně na sebe. Také by bylo za potřeba mnoho sítí. Sítotisk navíc nebude tak přesný v jemných liniích, které mám navržené na kartách. Z toho důvodu jsem přešla k digitálnímu tisku. Ten umožní tisk více barev najednou, ale bohužel není tak efektivní jako sítotisk.

Papír jsem zvolila starozlatou barvu. Důvodem mi bylo, že většina karet je bílá a já je chtěla nějak odlišit. S tím se pojí i barva krabičky. Tu jsem udělala stejné barvy jako jsou karty. Zvolila jsem stejnou barvu papíru pro všechny karty a tiskla pouze znaky karet a jejich barvu. Hlavní barvy jsem místo červené a černé zvolila bílou a černou. Bílá nahrazuje bílý papír, je to čistá a jasná barva⁵. Tmavou barvu karet jsem dodala barvou papíru, tak jsem si mohla dovolit použít bílou. Zlatá barva je to nejvyšší a nejdražší. Stejnou hodnotu má i červená barva ve světě karet. Proto jsem užila zrovna zlatou. Zlatá barva s lehkým nádechem třpytu dodává kartám i krabičce kousek tajemnosti, trochu zamyšlení nad tím, co tato krabička vlastně ukrývá. Zlatá barva je spojena s něčím hodnotným, po čem všichni touží. Chtějí se dostat dovnitř, ukrývá to svoje tajemství. Starozlatá barva není úplně zářivá a evokuje stáří, že karty nejsou vynález dnešní doby.

Celá krabička je z papíru. Abych udržela její pevnost, některé části jsem udělala zdvojené. Díky tomu drží krabička svůj tvar a tím i karty. Není to jen nějaký papír, který se skoro rozpadá v ruce. Není ani těžká a velká, aby se mohla dát do kapsy.

Potisk krabičky jsem odvodila od znaků barev karet. Nevymýšlela jsem složité ilustrace, protože by diváka odradily z požitku z otvírání a ubraly by krabičce na její eleganci. Zvolila jsem proto jednoduchý motiv, díky němuž vynikne zlatá barva papíru. Pro každou hru jsem motiv pozměnila, podle zadní strany karet.

Pro sérii hracích karet jsem zvolila název QARTY⁶. Vznikl spojením slova karty a latinské číslovky 4 – quattuor. Protože jsem vytvořila 4 balíčky hracích karet. Název je spojen i s uměním – ART.

7 | Karty

S krabičkou jsou spojeny i karty. Karty jsem chtěla spojit s grafikou a vlastně i mým studiem. Zvolila jsem základní prvky vizuální komunikace - linii, plochu, písmo, obraz a jsem pracovala především s nimi. Karty na kanastu⁷ jsem vytvořila

5 | Příloha 5 – Detail bílého tisku

6 | Příloha 6 – Detail názvu

7 | Příloha 7 – Kanastové karty

z linií. Místo abych vyobrazila počet znaků, užila jsem počet linek. Ty jsem trochu stajemnila jinými liniemi, které se vinou přes. Pro lepší orientaci a jako u všech karet, jsou v levých rozích číselné hodnoty se znakem. Pro hru jako je poker jsou výhodné v tom, že hráč nemusí odkrývat celou kartu. Pouze nakoukne do rohu a hned ví, jakou kartu vlastní. Dala jsem je do obou protilehlých rohů přesně z tohoto důvodu. Když koukne na roh karty a nebude tam nic, musel by celou kartu otočit a tím možná omylem odhalit hodnotu své karty protihráčům a to samozřejmě žádný hráč nechce.

Mariášové karty⁸ jsem vytvořila z ploch. To jsou vlastně geometrické objekty, které po přidání k sobě vytvořili hodnotu karty. Mariášové karty obsahují 4 speciální karty a to spodek, svršek, král a eso. Tyto hodnoty jsem chtěla zjednodušit do jednoho symbolu, který je bude specifikovat. Spodek a svršek jsou vlastně muži, bojovníci s mečem. U svrška je meč umístěn směrem vzhůru za to u spodka meč ukazuje dolů. Aby bylo rozpoznat kam meč ukazuje, je u karty přidán symbol. Král má své symboly jasné - korunu, žezlo a jablko. Eso je vlastně karta podobná jako v kanastových kartách, proto jsem užila stejný symbol.

Karty na černého petra⁹ jsou čistě typografické. Využila jsem citáty známých osobností, kteří se vyjádřili o hře nebo kartách. Po spojení dvojice karet, vznikne citát kompletní. Kvartetové karty¹⁰ jsem propojila se znaky klasických her. Po sesbírání celého kvarteta vznikne znak barvy karet.

Karty jsem tiskla na stejný papír jako i krabičku. Zvolila jsem klasický formát karet 60 × 90 mm. Pouze mariášové karty někdy mívají jiný rozměr. Já je chtěla ucelit a tak jsem i pro mariášové karty zvolila formát jako pro ostatní karty. Zadní strana¹¹ je kontrastní k přední straně karet, je temně černá se zlatými detaily. Ty vyobrazují 4 barvy karet - srdce, piky, káry a kříže. Každá sada karet má trochu odlišnou zadní stranu, aby se karty lépe od sebe rozeznaly a nemíchaly se do sebe, avšak jsou jednotné motivem.

8 | Propagační materiály

Pro propagaci karet jsem zvolila plakát¹² a leták¹³. Na plakátu jsem zobrazila 4 karty, které jasně ukazují, že se jedná o 4 druhy karet na 4 typy her. Abych motiv plakátu rozpochovala, naklonila jsem jednu kartu a místo přední strany jsem

8 | Příloha 8 – Mariášové karty

9 | Příloha 9 – Kraty na černého petra

10 | Příloha 10 – Kvartetové karty

11 | Příloha 11 – Detail zadní strany karty

12 | Příloha 12 – Plakát B2

13 | Příloha 13 – Leták A5

umístila zadní stranu. Plakát je díky tomu více dynamický a zajímavější. Narušil se tím i pevný tvar obdélníku tvořený 4 kartami vedle sebe. Plakát je doplněn o již zmíněný název QARTY. Kompozice karet je uskupena do písmene Q, tím si divák plakát lépe propojí z názvem. Zvolila jsem velikost plakátu B2, nechtěla jsem ho moc veliký. Tvořila jsem karty pro rodinu, kterou hra propojí, ne pro obrovské společnosti.

Leták je odvozen od plakátu, ale místo zlaté barvy je bílá. Protože leták si člověk vezme do ruky a v klidu přečte. Zatímco plakát, který visí na ulici lidé jen minou a tak musí zaujmout. Bílá s kontrastní černou více upoutá pozornost než černou s tmavou zlatou. Toto je jeden z primárních účelů plakátu, proto jsem ho netiskla na zlatý papír. Díky stejnému motivu letáku i plakátu si je divák oba spojí dohromady i přes jejich rozdílnou barvu.

Vytvořila jsem i návody karetních her¹⁴. Vytvořila jsem každou hru na svoji dvoustranu. Udělala jsem návod na prší, žolíky, kanastu, mariáš, poker, černého petra a kvarteto. Návody jsem doplnila o ilustrace, které pomáhají hráči pochopit celou hru. Formát jsem zvolila tak, aby se lehko vložil do krabičky s kartami. Natiskla jsem to na slabší papír, aby se snadno složil.

9 | Zhodnocení práce

Krabička je plně funkční a dosáhla jsem cíle, které jsem si zadala. Dá se lehce otevřít díky magnetům připevněných na koncích krabičky. Systém druhého dna umožňuje snadné vyjmutí karet z krabičky. A zajímavá barva karet i krabičky dodává celku eleganci a působivost. Obal není náročné i průmyslově vyrábět a proto si myslím, že by se ve světě takové karty určitě ujmul. Se svou prací jsou velmi spokojena.

10 | Seznam použitých zdrojů

10.1 | Knižní a periodická literatura

HLAVSA, Oldřich a Karel WICK. Typographia. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1976.

HELLER, Jan. Obalový design. Bratislava: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-191-1.

1000 obalový design: nelepší nápady pro kartony, krabice, tašky a láhve. V Praze: Slovart, 2008. ISBN 978-80-7391-191-1

10.2 | Internetové zdroje

ČEPELÍKOVÁ, Kateřina. Vitalia.cz: Jak se vyvíjely obaly od středověku po současnost [online]. 2014 [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/jak-se-vyvijely-obaly-od-stredoveku-po-soucasnost/>

ZUNOVÁ, Andrea. Novinky.cz: Milované i zatracované hrací karty mají dlouhou historii [online]. 2016 [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/muzi/412238-milovane-i-zatracovane-hraci-karty-maji-dlouhou-historii.html>

Wikipedie.cz: Hrací karta [online]. 2017 [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hrac%C3%AD_karta

11 | Resumé

The theme of my bachelor work was to design and create package and promotional materials. I decided to create a wrapper on the playing cards. I design the playing cards, they are connected with the wrapper.

The overall concept I visually unite. I make canast cards, whist cards, quartet cards and cards for Black peter. The wrapper is fully functional because I use magnetic closure and this makes it very aesthetically attractive. The magnet has longer lifetime against the paper. Thanks the magnet is opening more functional and the paper doesn't scrape off. I want to create more effective removing cards from the wrapper. The second bottom system makes it easy to remove cards from the wrapper. The opening of wrapper is based on opening of book. The most people open package as they do as was child.

I make simple motive on the front page of wrapper. Wrapper stay still elegant and thanks it excels gold colour of paper. Unpacking is form of enjoyment. So I create interesting opening of wrapper. I stay to use only one piece of paper, because it is economical and more simple to produce it. Canast cards have bigger amount cards. I add one wrapper to cover and make bigger back. Cards are divided to two parts.

For paper I choose dark old gold colour. I use the same paper for wrapper and cards. I print white and black colour against red and black. Gold colour is the highest as red in the cards world. The name of cards is QARTY. It is combine of the word card and latin number four - quattuor. This name is also unite with the art.

I produce also canast cards, whist cards, quartet cards and cards for Black peter. That I connect with graphic and my studium. So I choose the basic elements of visual communication – line, space, font and image.

For the promotion of cards, I chose a poster, leaflet and tutorials of playing cards. On the poster are four cards, because I make four cards packages. They are grouped to letter Q. The leaflet is the same as the poster. The tutorials of playing cards are each on its own paper. They are small to go into wrapper. The whole package, cards and promotional materials form a unified whole.

12 | Seznam příloh

Příloha 1 | Obal před ořezem

Příloha 2 | Magnetické zavírání

Příloha 3 | Obal na kanastové karty

Příloha 4 | Obal na kanastové karty (vnitřní část)

Příloha 5 | Detail bílého tisku

Příloha 6 | Detail názvu

Příloha 7 | Kanastové karty

Příloha 8 | Mariášové karty

Příloha 9 | Karty na černého petra

Příloha 10 | Kvartetové karty

Příloha 11 | Detail zadní strany karty

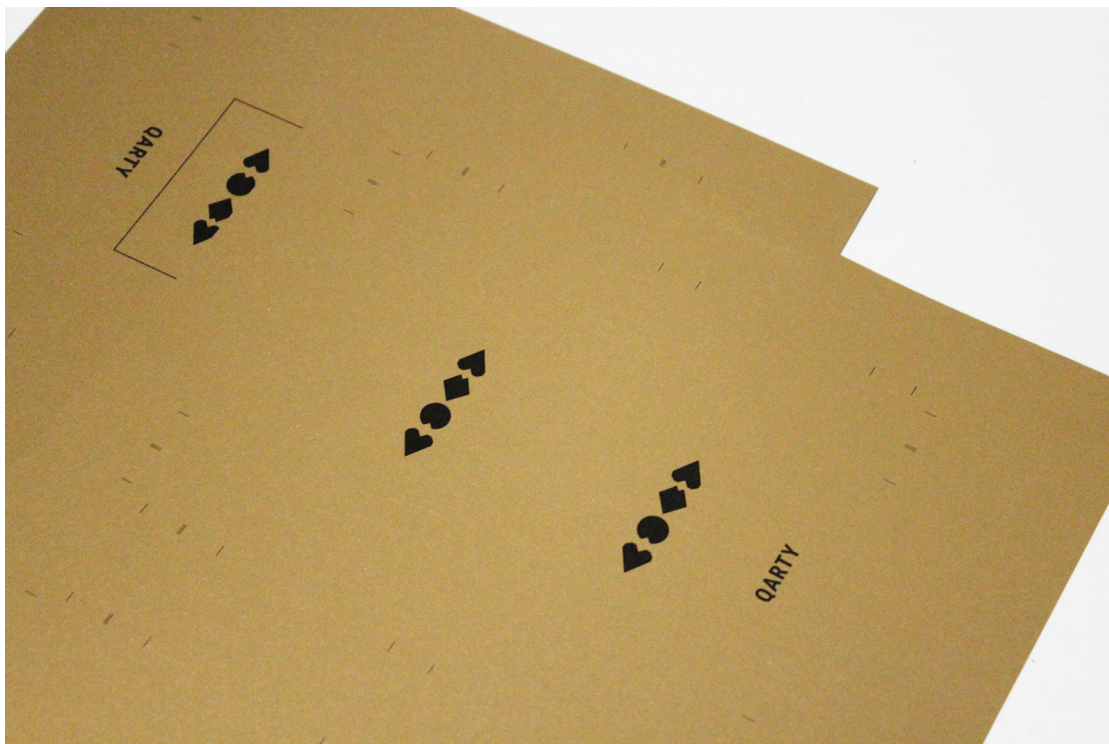
Příloha 12 | Plakát B2

Příloha 13 | Leták A5

Příloha 14 | Návody karetních her

Příloha 15 | Obal

Příloha 1 | Obal před ořezem
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 2 | Magnetické zavírání
zdroj: vlastní tvorba

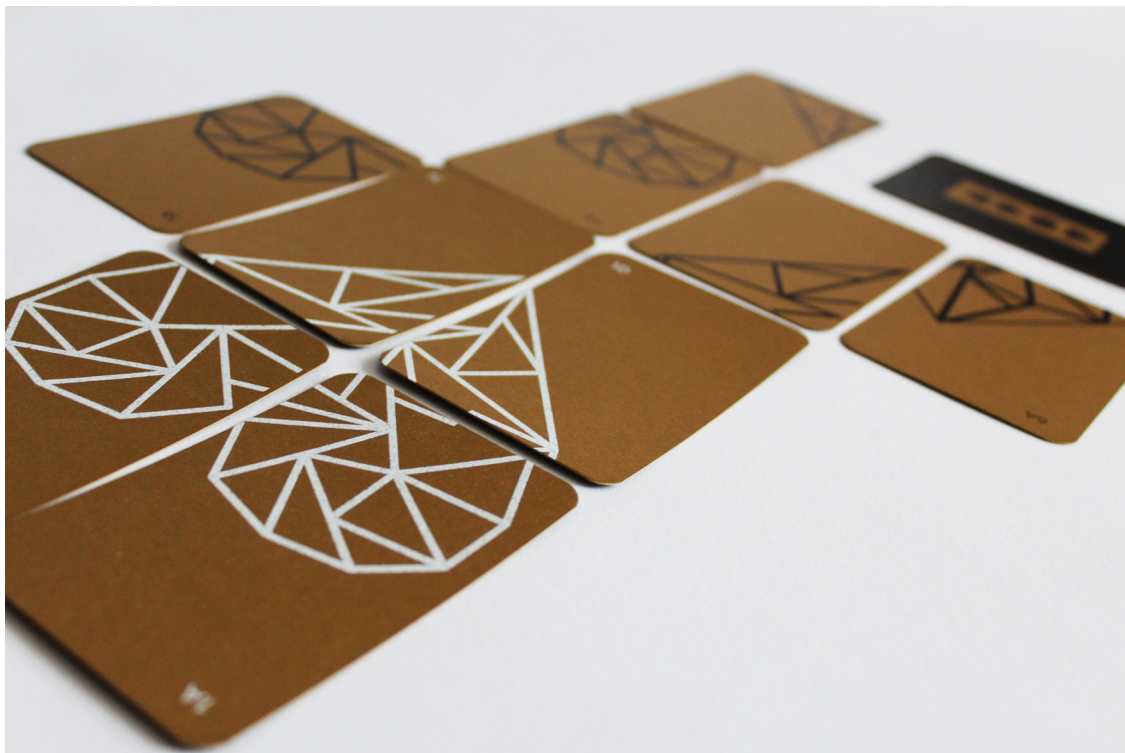
Příloha 3 | Obal na kanastové karty
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 4 | Obal na kanastové karty (vnitřní část)
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 5 | Detail bílého tisku
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 6 | Detail názvu
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 7 | Kanastové karty
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 8 | Mariášové karty
zdroj: vlastní tvorba

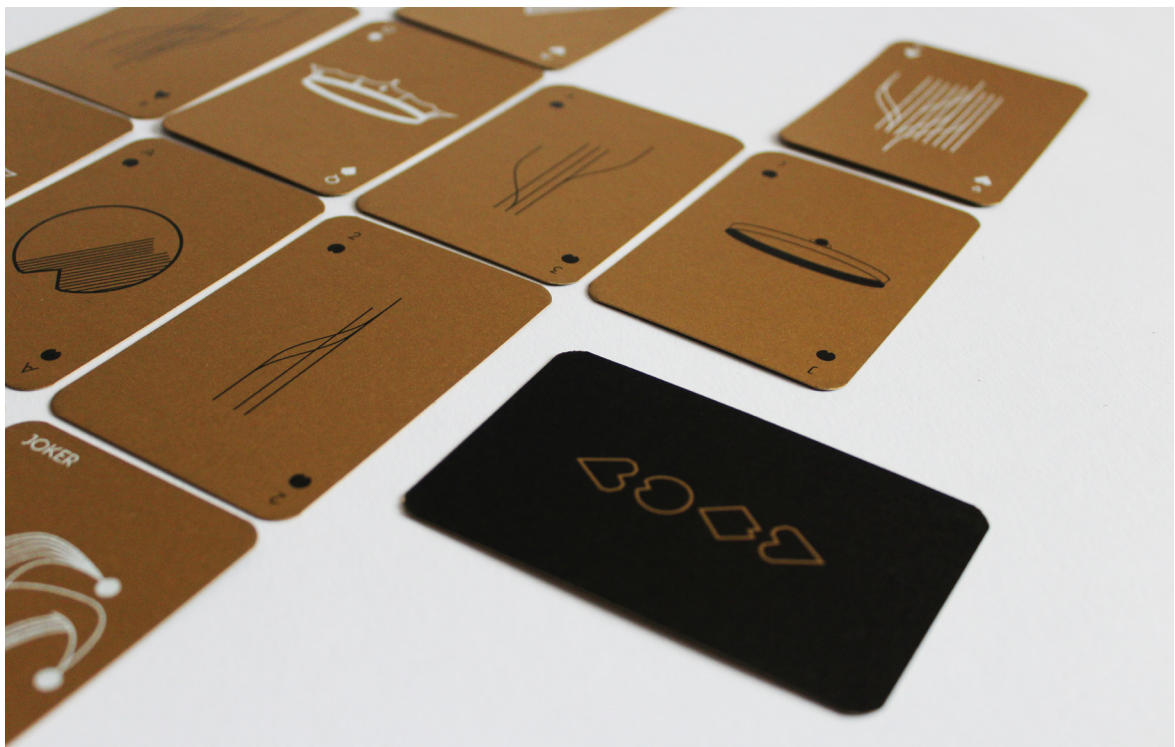
Příloha 9 | Karty na černého petra
zdroj: vlastní tvorba

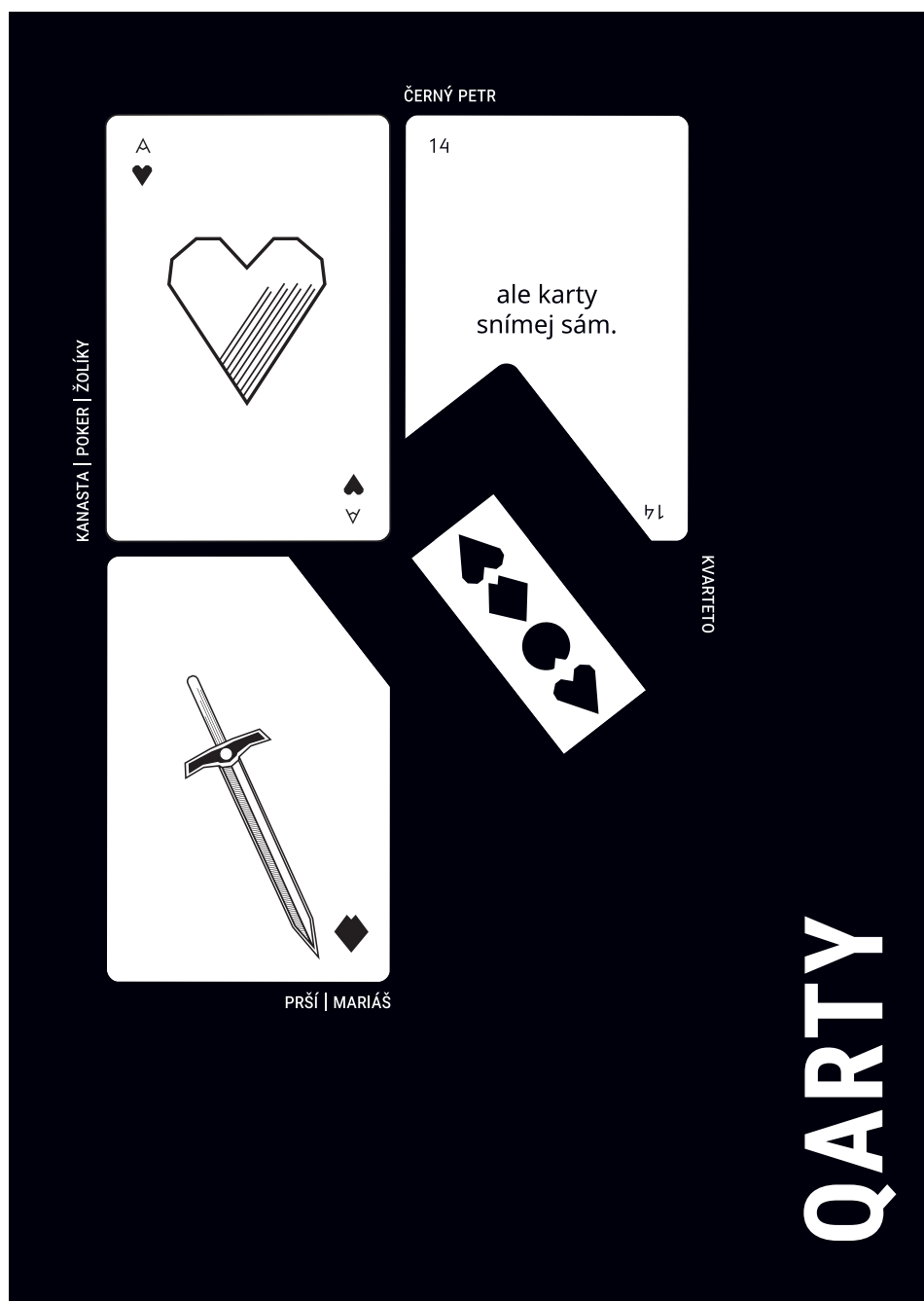
Příloha 10 | Kvartetové karty
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 11 | Detail zadní strany karty
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 12 | Plakát B2
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 13 | Leták A5
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 14 | Návodů karetních her
zdroj: vlastní tvorba

Příloha 15 | Obal
zdroj: vlastní tvorba

